

Ministerie van Economische Zaken & Klimaat
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AV 'S-GRAVENHAGE

Onderwerp: Zienswijze Holland Solar en NWEA op het Energiebesluit
Datum: 6 december 2023

Geachte mevrouw / heer,

Graag maken Holland Solar en de Nederlandse Windenergie Associatie (NWEA) gebruik van de geboden mogelijkheid om te reageren op het Energiebesluit.

Deze zienswijze grijpt terug op onze eerdere zienswijze op het wetsvoorstel Energiewet d.d. 11 februari 2021. Wij beperken ons tot de wetsartikelen die we daarin hebben geadresseerd, en daarbinnen tot de artikelen waarvoor door uw ministerie nadere regels zouden worden gesteld in een algemene maatregel van bestuur. We presenteren onze reacties zo veel mogelijk in volgorde van de artikelnummering van de laatste versie van de Energiewet. We gaan in op:

- 3.29 Congestie en inkoop van flexibiliteit
- 3.36 Investerings door systeembeheerders
- 3.38 Het recht op aansluiting
- 3.46 Het recht op transport
- 3.41 Afsluiten vanwege veiligheid
- 3.74 Kwaliteit van de dienstverlening van systeembeheerders
- 3.79 Klachtbehandeling

Wij hebben de door u gestelde vraag over artikel 3.21 niet behandeld, omdat deze niet door ons was geadresseerd in onze toenmalige zienswijze op het wetsvoorstel Energiewet.

Zienswijze Holland Solar en NWEA op het Energiebesluit

3.29 Congestie en inkoop van flexibiliteit

In de geconsulteerde tekst van het wetsvoorstel van 17 december 2020 was artikel 3.4.15 opgenomen over congestie en inkoop van flexibiliteit. Hierin stond in lid 10 dat er bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels kunnen worden gesteld over de wijze waarop een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit uitvoering geeft aan het inkopen van flexibiliteit.

In het Voorstel van wet van 9 juni 2023 vinden we dit artikel terug als artikel 3.29, maar ontbreekt de verwijzing naar een AMvB. ***Kunt u aangeven waarom dit is verwijderd?***

3.36 Investeringsplan door systeembeheerders

In de geconsulteerde tekst van het wetsvoorstel van 17 december 2020 was artikel 3.4.7 opgenomen over nadere regels voor het investeringsplan. In het Voorstel van wet van 9 juni 2023 vinden we dit artikel terug als artikel 3.36.

In onze consultatiereactie van 11 februari 2021 gaven wij aan dat naar onze ervaring de investeringen van systeembeheerders te veel vanuit interne metingen worden bepaald en te weinig vanuit actieve interactie met de markt. Daarom stelden wij voor om het vroeg en interactief betrekken van de marktpartijen een formele basis te geven in de AMvB.

Op 25 november 2021 ontvingen wij van u een overzicht van hoe u om wilde gaan met de ingediende consultatiereacties. Hierin schreef u over dit punt: “De planningscyclus en stappen voor het betrekken van marktpartijen bij de totstandkoming van het investeringsplan worden op grond van artikel 3.36 in lagere regelgeving uitgewerkt. Dit commentaar wordt te zijner tijd bij de voorbereiding van de lagere regelgeving betrokken.”

Het is ons tot nu toe nog niet gebleken dat marktpartijen in voldoende mate bij de totstandkoming van het investeringsplan worden betrokken. Wel worden wij inmiddels adequaat betrokken bij het opstellen van de landelijke scenario's voor de groei van vraag en aanbod van elektriciteit, maar nog in het geheel niet bij de vervolgstappen daarop (de regionalisering van de scenario's, de doorrekening van de knelpunten en de bepaling en de prioritering van de benodigde investeringen).

In het Energiebesluit zien we hiervoor geen nadere regels. ***Kunt u aangeven in welke lagere regelgeving deze regels wel zullen worden opgenomen?***

3.38 Het recht op aansluiting

3.46 Het recht op transport

In de geconsulteerde tekst van het wetsvoorstel van 17 december 2020 waren de artikelen 3.4.8 en 3.4.14 opgenomen over het aansluiten en transporteren van elektriciteit. In het Voorstel van wet van 9 juni 2023 vinden we deze artikelen terug als 3.38 en 3.46. Hierin wordt het de netbeheerder toegestaan om een verzoek om een aanbod tot aansluiting of transport uit te stellen indien en voor zo lang er onvoldoende transportcapaciteit beschikbaar is. Respectievelijk lid 6 en lid 4 verwijzen naar nader uit te werken regels in een algemene maatregel van bestuur over de wijze waarop een netbeheerder hier uitvoering aan geeft waarbij ten minste regels worden gesteld over:

- de wijze waarop de transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit bepaalt en onderbouwt dat onvoldoende transportcapaciteit beschikbaar is
- de informatie die de netbeheerder aan een verzoeker hierover bij een uitstel van aanbod verschaft.

De in de artikel 3.38 en 4.46 geadresseerde thema's over aansluiten en transporteren van elektriciteit worden niet geadresseerd in het Energiebesluit. De reden hiervoor is opgenomen in de toelichting op het Energiebesluit:

“Bij de voorbereiding van dit Energiebesluit is, met in achtneming van de genoemde Europese jurisprudentie, opnieuw gekeken naar de artikelen in de Energiewet die zien op de taken inzake het aansluiten (paragraaf 3.3.3 Energiewet) en de taken inzake het transporteren (paragraaf 3.3.4 Energiewet). Op basis van deze analyse en gesprekken met de ACM is geconcludeerd dat de betreffende artikelen in de Energiewet op detailonderdelen nog niet de juiste verhouding tussen de wetgever en de ACM als nationaal regulerende instantie weerspiegelen. In essentie dient de Energiewet enkel de meest fundamentele elementen rondom het aansluiten en transporteren te bevatten en valt het onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de ACM om daar verder invulling aan te geven. Op termijn zullen daarom via ‘nota van wijziging’ voorstellen voor aanpassing van deze op detailonderdelen het wetsvoorstel Energiewet worden gedaan aan de Tweede Kamer. In dit licht is daarom nu in het Energiebesluit geen uitwerking opgenomen van de delegatiegrondslagen onder artikel 3.38 en artikel 3.46 Energiewet, alsmede voor subonderdelen van artikel 3.40 en artikel 3.47.”

Dit vinden wij een heldere uitleg. De wetgever mag hierover blijkbaar geen nadere regels stellen, dat moet de toezichthouder doen.

In mei 2022 heeft de Autoriteit Consument en Markt het Codebesluit congestiemanagement gepubliceerd waarin de bedoelde regels ons inziens zouden moeten zijn opgenomen. In dit codebesluit zien wij inderdaad nadere regels terug over hoe de netbeheerder voor netdelen bepaalt en onderbouwt dat onvoldoende transportcapaciteit beschikbaar is. Maar regels over de informatie die de netbeheerder aan een verzoeker moet verschaffen bij een uitstel van aanbod zijn nog niet opgenomen in de Codes Elektriciteit.

Wij verzoeken u daarom dringend de ACM van deze omissie op de hoogte te stellen en aan te dringen op een spoedige aanvulling van de Codes Elektriciteit met deze voor onze leden cruciale regels.

3.41 Afsluiten vanwege veiligheid

In de geconsulteerde tekst van het wetsvoorstel van 17 december 2020 was artikel 3.4.11 opgenomen over in gebruik geven, beheren en onderhouden van aansluitingen. In het Voorstel van wet van 9 juni 2023 vinden we dit artikel terug als artikel 3.41.

Lid 2d van artikel 3.4.11 gaf de systeembeheerder de mogelijkheid om een aansluiting op zijn systeem af te sluiten indien dit noodzakelijk is vanwege veiligheid. In de wettekst of de memorie van toelichting werd dit niet nader gespecificeerd. Dit liet veel ruimte voor interpretatie van het begrip “noodzakelijk”.

In artikel 3.41 is bovengenoemde formulering over afsluiten vanwege veiligheid geschrapt, maar wel wordt verwezen naar nader te stellen regels in een algemene maatregel van bestuur. Die vinden wij inderdaad terug in het Energiebesluit, als artikel 3.41.2. Hierin vinden wij de exacte formulering over het afsluiten vanwege veiligheid terug die eerst in de wettekst zelf stond, met helaas nog steeds dezelfde interpretatieruimte van het woord “noodzakelijk”.

Wij verzoeken u daarom nogmaals om:

- ***een duidelijke omlijning te geven van de situaties waarin een systeembeheerder aansluitingen kan afsluiten vanwege veiligheid***
- ***op welke wijze de gevolgen voor de aangeslotenen kunnen worden geminimaliseerd***
- ***welke schadevergoeding in een dergelijk geval passend is.***

3.74 Kwaliteit van de dienstverlening van systeembeheerders

In de geconsulteerde tekst van het wetsvoorstel van 17 december 2020 was artikel 3.5.7 opgenomen over het kwaliteitsborgingssysteem. In het Voorstel van wet van 9 juni 2023 vinden we dit artikel terug als artikel 3.74.

Wij constateren dat hierover inderdaad nadere regels zijn uitgewerkt in het Energiebesluit. Die lijken ons adequaat.

3.79 Klachtbehandeling

In de geconsulteerde tekst van het wetsvoorstel van 17 december 2020 was artikel 3.5.18 opgenomen over het kwaliteitsborgingssysteem. In het Voorstel van wet van 9 juni 2023 vinden we dit artikel terug onder artikel 3.79.

Wij constateren dat hierover inderdaad nadere regels zijn uitgewerkt in het Energiebesluit. Die lijken ons adequaat.